

Asmens sveikatos priežiūros įstaigų tinklo vystymo politika ir įgyvendinimas

2023-03-23

Šiauliai, konferencija „Regioninių
ligoninių ateitis“

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

RŪPINIMASIS ŽMONIŲ SVEIKATA – VASTYBĖS FUNKCIJA (Konstitucinio teismo išvados, 2013)

Žmogaus ir visuomenės sveikata yra viena svarbiausių visuomenės vertybių, žmonių sveikatos apsauga yra konstituciškai svarbus tikslas, viešasis interesas, o rūpinimasis žmonių sveikata – tai valstybės funkcija.

Valstybės pareiga saugoti žmogaus gyvybę: teisė į gyvybės išsaugojimą ir gelbėjimą, kai jai kyla pavojus, yra neatsiejama, pamatinė prigimtinių žmogaus teisės į kuo geresnę sveikatą dalis. Šis konstitucinių vertybių ryšys implikuoja tai, kad **nemokama medicinos pagalba visiems piliečiams privalo būti užtikrinta tokia apimtimi, kokia ji yra būtina žmogaus gyvybei gelbėti ir išsaugoti**

Nustatyta piliečiams nemokamos medicinos pagalbos valstybinėse gydymo įstaigose teikimo tvarka yra konstitucinė piliečių teisės nemokamai ir **laiku gauti kokybišką gyvybiškai būtiną medicinos pagalbą valstybinėse gydymo įstaigose garantija**

Nacionalinis pažangos planas

NPP 2 strateginis tikslas - didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtraukti, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį

NPP 2.10 uždavinys: Skatinti sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas ir stiprinti psichologinį (emocinį) visuomenės atsparumą

NPP 2.11 uždavinys: Didinti kokybiškų ir inovatyvių sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumą ir sveikatos atsparumą grėsmėms

SAM plėtros programos

Sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programa

LRV 2022 m. sausio 26 d. nutarimas Nr. 66

Sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programa

LRV 2022 m. kovo 30 d. nutarimas Nr. 319

Sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programa

LRV 2022 m. kovo 30 d. nutarimas Nr. 319

Problema – didelis gyventojų mirtingumas nuo ligų, kurių galima išvengti gydymo priemonėmis

1. Neefektyvi pirminė sveikatos priežiūra

2. Ribotas ir netolygus specializuotos pagalbos prieinamumas

3. Sveikatos sistema nepajėgi lanksčiai reaguoti į grėsmes ir besikeičiančias demografines tendencijas

4. Ribota inovacijų plėtra

5. Sveikatos priežiūra per mažai orientuota į pacientus

6. Nepakankama sveikatos priežiūros sauga ir rizikų valdymas

7. Neracionalus vaistų vartojimas

Pažangos priemonės plėtros programai įgyvendinti

Nacionalinė pažangos priemonė
Gerinti sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą

ASPI
tinklo
vystymas

Regioninė pažangos priemonė
Užtikrinti ilgalaikės priežiūros paslaugų plėtrą

ASPI TINKLO VYSTYMO TIKSLAS IR KRYPTYS

Tikslas

- **Užtikrinti kokybiškų ir saugių asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą visiems Lietuvos gyventojams**, nepaisant jų gyvenamosios vietos, socialinės ar ekonominės padėties, o paslaugos būtų prieinamos geografinė, komunikacinė, organizacinė ir ekonomine prasme bei pagerėtų Lietuvos gyventojų sveikata

Kryptys

1. Įvertinti grėsmes ir nustatyti įstaigų išdėstymą, kad sistema būtų pasirengusi reaguoti į iškilusias grėsmes
2. Užtikrinti skubios medicinos pagalbos prieinamumą ir centralizuoti GMP organizavimą, kad gyventojai paslaugas gautų laiku
3. Sukurti savivaldybių sveikatos centrus, įtraukiant visuomenės sveikatos biurus ir siekiant asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų integracijos, diegiant bazinį asmens sveikatos priežiūros paslaugų paketą
4. Optimizuoti stacionarines aktyvaus gydymo paslaugas (antrinė ir tretinė asmens sveikatos priežiūra), kad pacientai jas gautų kokybiškas ir saugas.
5. Sukurti ilgalaikės priežiūros modelį ir tinklą savivaldybėse (bendruomenėje)

LRV 4.2.7 veiksmas „Priimti Vyriausybės sprendimą dėl kompetencijos centrų ir regioninio bendradarbiavimo modeliu pagrįsto ASPI tinklo sukūrimo ir reglamentavimo (esamų teisės aktų pakeitimo), atsižvelgiant į demografinių pokyčių nulemtų paslaugų poreikio vertinimą ir viešųjų konsultacijų su socialiniais partneriais rezultatus“

SVEIKATOS SISTEMOS PERTVARKOS ĮSTATYMAI

Lietuvos Respublikos sveikatos
priežiūros įstaigų įstatymo Nr. I-
1367 2, 10, 11, 15(1), 39
straipsnių pakeitimo ir Įstatymo
papildymo 46(1) straipsniu
įstatymas
(priimta 2022 m. birželio 30 d.)

Įsigalioja 2023-08-01

Lietuvos Respublikos sveikatos
sistemos įstatymo Nr. I-552 2
straipsnio pakeitimo ir Įstatymo
papildymo 12(1) ir 51(1)
straipsniais įstatymas
(priimta 2022 m. birželio 30 d.)

Lietuvos Respublikos Vyriausybė,
sveikatos apsaugos ministras ir savivaldybės
Priima įstatymų įgyvendinamuosius teisės aktus

SVEIKATOS SISTEMOS PERTVARKOS ĮSTATYMUS ĮGYVENDINAMIEJI TEISĖS AKTAI

Lietuvos Respublikos Vyriausybė

- LRV 2014-04-23 nutarimo Nr. 370 “Dėl PSDF biudžeto lėšomis apmokamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sąlygų sąrašo patvirtinimo“ pakeitimas
- LNSS įstaigų, teikiančių stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas, atitinkamo laikotarpio išdėstymo reikalavimus ir išdėstymo kriterijų reikšmės

Sveikatos apsaugos ministras

- Minimalūs privalomai teikiamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų sąrašai, atsižvelgiant į LNSS įstaigų priskyrimą SSĮ 12 str. 1–3 dalyse nustatytiems lygiams ir (ar) lygmenims ir (ar) LNSS įstaigos priskyrimą šio įstatymo 39 str. nurodytai nomenklatūrai
- Bendradarbiavimo sutarčių sudarymo tvarka ir pavyzdinės formos
- Asmens sveikatos paslaugų užtikrinimo regioninėse funkcinėse sveikatos priežiūros teritorijose tvarka

Savivaldybės

- Ligoninės savininko (dalininko) teisių pasikeitimai
- Monoprofilinių (specializuotų) ligoninių reorganizavimas, jų veiklas integruojant į daugiaprofilines ligonines
- Sveikatos centrų savivaldybėse steigimas (jau veikiančių asmens sveikatos priežiūros įstaigų struktūrų arba bendradarbiavimo sutarčių pagrindu)

SVEIKATOS SISTEMOS ĮSTATYMO PAKEITIMAS (I)

- 2 str. - įteisinama **regioninės funkcinės sveikatos priežiūros** sąvoka;
- 12¹ str. reglamentuojama regioninė funkcinė sveikatos priežiūra:
  - teikiama *nebūtinai savivaldybės ribose*;
  - *teritorijas*, kuriose vykdoma regioninė funkcinė sveikatos priežiūra *ir joms priskiriamas LNSS stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros įstaigas* pagal atitinkamų asmens sveikatos priežiūros paslaugų rūšis *nustato SAM*, atsižvelgdamas į teritorijose esančių atitinkamoms teritorijoms priskirtų įstaigų teikiamas atitinkamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, atstumus ir pacientams tinkamą laiką gauti atitinkamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas, gyventojų skaičių savivaldybėse, turimą infrastruktūrą, įrangą, medicinos personalą
  - įtvirtinama *prievolė įstaigoms ir jų savininkams bendradarbiauti*

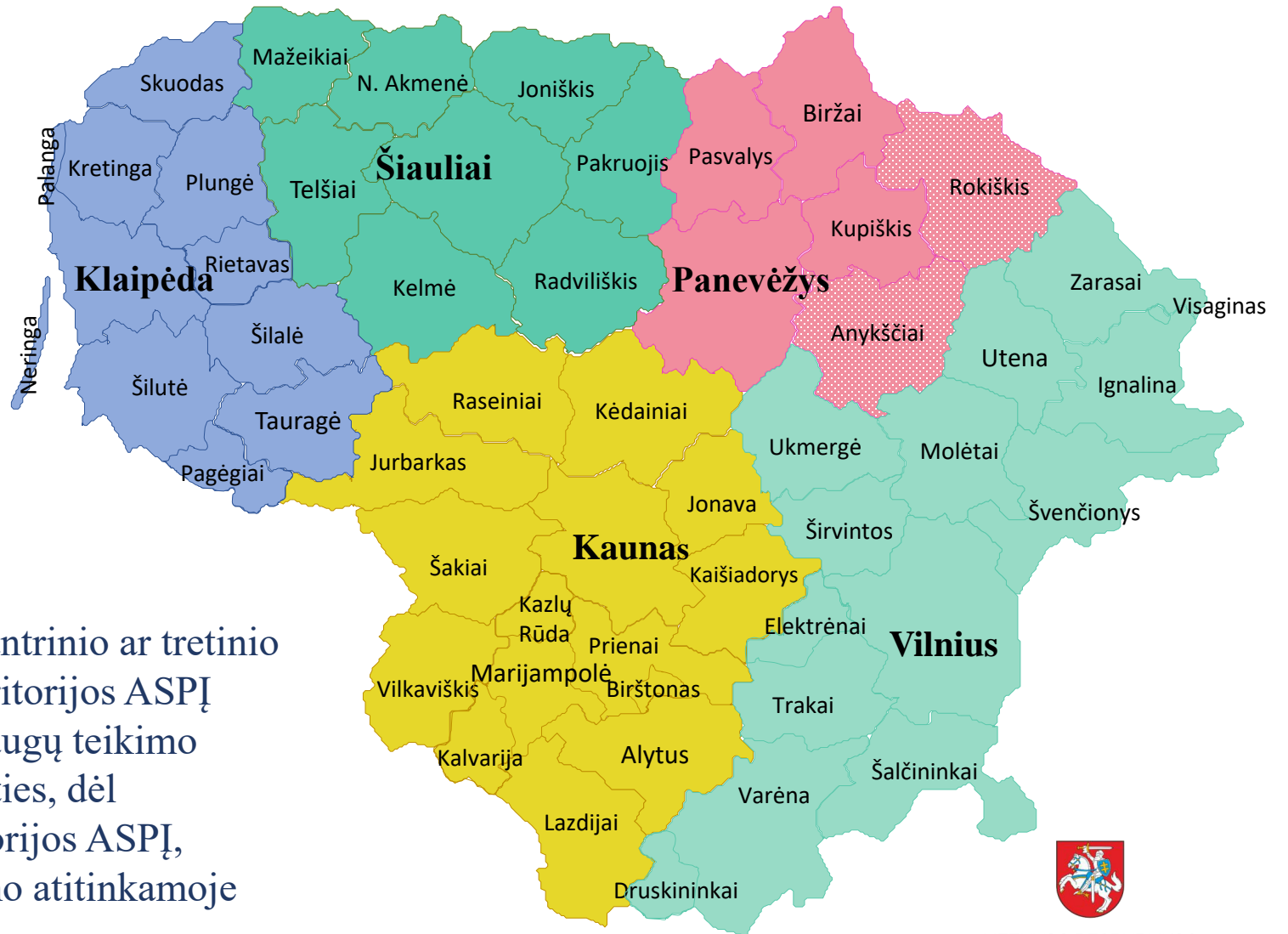

REGIONO PASLAUGAS ORGANIZUOJANČIOS ĮSTAIGOS IR KOMPETENCIJŲ CENTRAI

- VUL Santaros klinikos
- LSMUL Kauno klinikos
- Klaipėdos universiteto ligoninė
- Respublikinė Šiaulių ligoninė
- Respublikinė Panevėžio ligoninė

Kompetencijų centras - atitinkamų paslaugų (antrinio ar tretinio lygio), kurios NETEIKIAMOS atitinkamos teritorijos ASPĮ arba yra BŪTINOS kompetencijos dėl tų paslaugų teikimo (reikalaujančių didesnių kompetencijų ar patirties, dėl sudėtingesnių atvejų), ko negali duoti tos teritorijos ASPĮ, dengimas (yra užtikrinamas tų paslaugų teikimo atitinkamoje teritorijoje metodinis vadybinis vadovavimas)

SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGŲ ĮSTATYMO PAKEITIMAS (II)

- 2 str. - stacionarinės **aktyviojo gydymo** asmens sveikatos priežiūros paslaugos sąvoka;
- 11 str. - formuojamas *LNSS įstaigų, teikiančių stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas*, atitinkamo laikotarpio, kuris negali būti trumpesnis kaip 5 metai, *tinklas*. Išdėstymo reikalavimus ir išdėstymą nustato Vyriausybė, *grįsdama šiais kriterijais*:
  - geografinis stacionarinio aktyvaus gydymo paslaugų prieinamumas;
  - daugiaprofilinės stacionarinio aktyvaus gydymo paslaugos;
  - stacionarinio aktyvaus gydymo paslaugų kokybė;
  - skubiosios pagalbos užtikrinimą visą parą;
- 39 str. - įtvirtinamas naujas įstaigų savivaldybėje nomenklatūros subjektas – **sveikatos centras**;
- 46¹ str. - reglamentuojamas asmens sveikatos priežiūros įstaigų **bendradarbiavimas** sutartiniu pagrindu.

LIGONINIŲ TINKLO PERTVARKA: LNSS įstaigų, teikiančių stacionarines aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugas, išdėstymo reikalavimai ir išdėstymo kriterijų reikšmės

Geografinis stacionariųjų aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros prieinamumas pacientams

Paslauga pasiekama per 60 min.

Daugiaprofilinis stacionariųjų aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimas

Teikiamos ne mažiau kaip 2 profilių paslaugos, iš kurių terapinio ir chirurginio profilio privaloma

Stacionariųjų aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybė pacientams

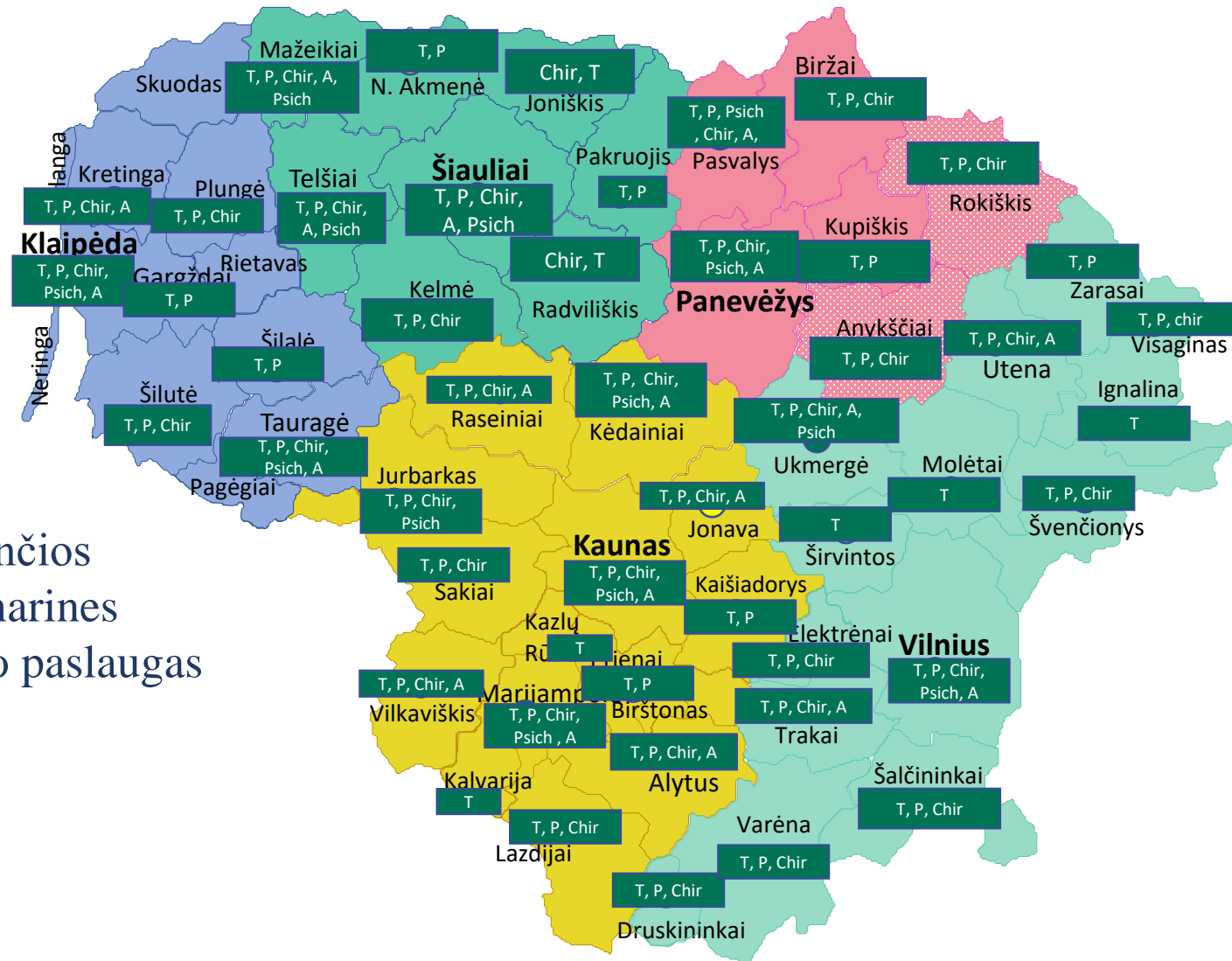
Atitinka LRV nutarimo Nr. 370 pakeitimu nustatytus reikalavimus

Skubiosios medicinos pagalbos užtikrinimu visą parą

Paslaugų teikimas LNSS įstaigos patalpose 24/7 (ŠG 12/5)

LIGONINIŲ TINKLO PERTVARKA: Ligoninių tinklas 2019, (Sveidra)

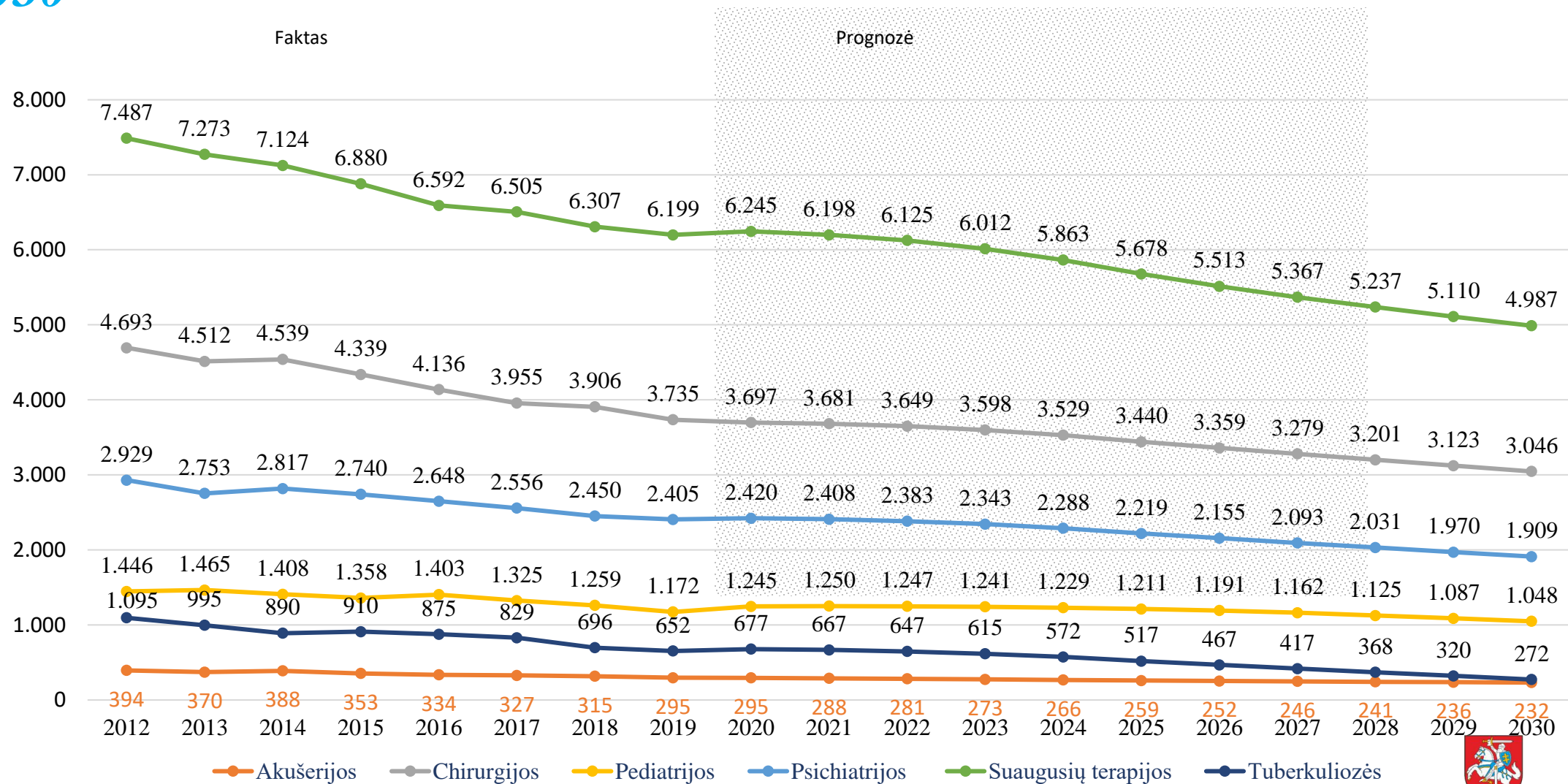

Terapija
Pediatrija
Chirurgija
Akušerija

Ligoninės, teikiančios nurodytas stacionarines aktyvaus gydymo paslaugas

AKTYVAUS GYDYMO LOVŲ SKAIČIAUS, JEI LOVOS FUNKCIONUOTŲ 300 D., PROGNOZĖ PAGAL LOVŲ PROFILIUS 2012-2030

LIGONINIŲ TINKLO PERTVARKA: aktyvaus gydymo stacionarinių paslaugų prognozavimo kriterijai regione

- 1) Atskirų profilių lovų poreikis teritorijoje / regione.
- 2) Minimalus aktyviojo gydymo atvejų skaičius (gerai funkcionuojančių lovų skaičius), užtikrinantis paslaugų kokybę, pacientų saugumą ir ligoninės ekonominį tvarumą.
- 3) Stacionarinės ASPĮ vertinamos pagal šiuos rodiklius:
  - a) gyventojų skaičius savivaldybėje;
  - b) lovų skaičius ir jų užimtumo rodiklis
  - c) metinis stacionarinių aktyviojo gydymo paslaugų skaičius;
  - d) apsirūpinimas medicinos personalu (vietinio / atvykstančio personalo santykis, darbuotojų, vyresnių nei 60 m. amžiaus, dalis);
  - e) reanimacijos ir intensyviosios terapijos skyrių potencialas (apsirūpinimas personalu bei medicinos įranga);
  - f) savivaldybės, kurioje yra įstaiga, gyventojų, išvykstančių gydytis į kitose savivaldybėse esančias įstaigas, dalis;
  - g) pacientų, atvykstančių gydytis į įstaigą iš kitų savivaldybių, dalis.
- 4) Geografinis stacionarinių aktyviojo gydymo asmens sveikatos priežiūros paslaugų prieinamumas (nuvykimas į skubią pagalbą teikiančią ligoninę per ≤ 60 min.).

LIGONINIŲ TINKLO PERTVARKA: akušeriniai atvejai 2022 m., Sveidra.

Sąsaja ir su vaikų ligų gydymo paslaugų teikimu. Bent viena įstaiga apskrityje. Srautų formavimosi vertinimas 2025 vadovaujantis naujos redakcijos LRV nutarimu Nr. 370

ASPI pavadinimas	Gimdymų sk.
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos	3 042
Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos	2 980
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė	2 818
Vilniaus gimdymo namai VŠĮ	2 501
Vilniaus miesto klinikinė ligoninė	2 244
Klaipėdos universiteto ligoninės filialas "Klaipėdos ligoninė"	2 107
Respublikinė Šiaulių ligoninė	1 653
Respublikinė Panevėžio ligoninė	966
Tauragės ligoninė	508
Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė	419
Jonavos ligoninė	413
Regioninė Telšių ligoninė	404
Utenos ligoninė	384
Marijampolės ligoninė	337
Regioninė Mažeikių ligoninė	271
Raseinių ligoninė	67
Kretingos rajono savivaldybės Kretingos ligoninė	65
Trakų ligoninė	59
Kėdainių ligoninė	59
Ukmergės ligoninė	42
Vilkaviškio ligoninė	34

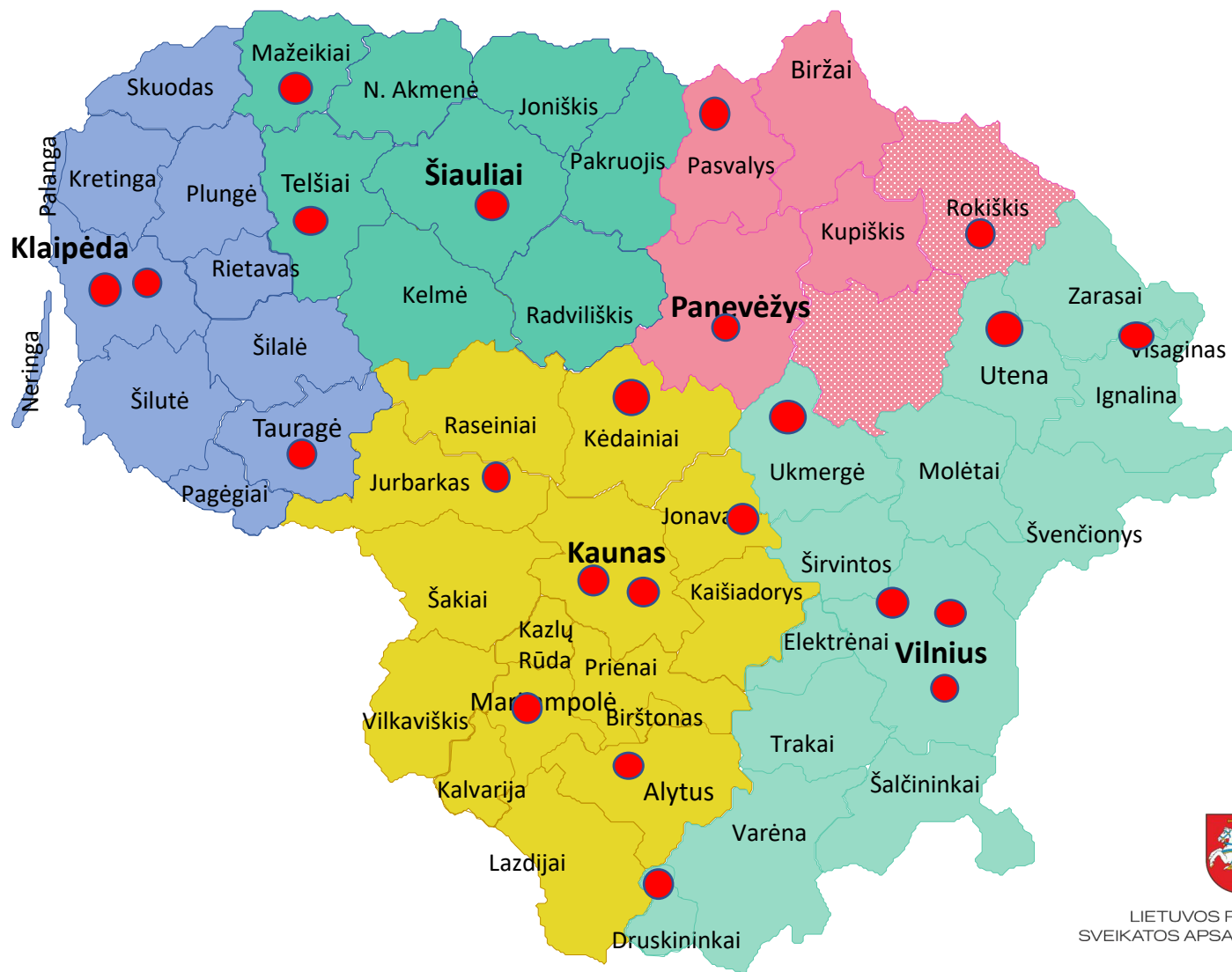
Neteikia paslaugų

Pasvalio ir Visagino ligoninės 2022 m. nebeteikė paslaugų

TINKLO PERTVARKA: Intensyvioios terapijos paslaugų klasteris, 2022. Sąsaja su stacionariųjų chirurgijos paslaugų teikimu. Srautų formavimosi vertinimas 2025 vadovaujantis naujos redakcijos LRV nutarimu Nr. 370

IT Klasteris
Vilniaus universiteto ligoninė Santaros klinikos VšĮ Respublikinė Vilniaus universitetinė ligoninė VšĮ Vilniaus miesto klinikinė ligoninė VšĮ Utenos ligoninė VšĮ Ukmergės ligoninė VšĮ Druskininkų ligoninė VšĮ Visagino ligoninė**
Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninė Kauno klinikos Lietuvos sveikatos mokslų universiteto Kauno ligoninė VšĮ Alytaus apskrities S. Kudirkos ligoninė VšĮ Marijampolės ligoninė VšĮ Kėdainių ligoninė** VšĮ Jonavos ligoninė** VšĮ Jurbarko ligoninė**
VšĮ Klaipėdos universiteto ligoninė VšĮ Respublikinė Klaipėdos ligoninė VšĮ Tauragės ligoninė
VšĮ Respublikinė Šiaulių ligoninė VšĮ Regioninė Telšių ligoninė VšĮ Regioninė Mažeikių ligoninė
VšĮ Respublikinė Panevėžio ligoninė VšĮ Rokiškio rajono ligoninė VšĮ Pasvalio ligoninė**

PRIEMONĖS SVEIKATOS SISTEMOS PERTVARKAI ĮGYVENDINTI

- Teisinis reglamentavimas
- Sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo plėtros programa (*LRV 2022 m. sausio 26 d. nutarimas Nr. 66*) - 111 132,9 tūkst. Eur
- Sveikatos priežiūros kokybės ir efektyvumo didinimo plėtros programa (*LRV 2022 m. kovo 30 d. nutarimas Nr. 319*) - 853 719,6 tūkst. Eur
- Kitų ministerijų finansavimas (Energetikos, Vidaus reikalų, Aplinkos)
- Regionų modernizavimo planų rengimas
- Pacientų pavėžėjimo paslaugos diegimas
- Žmogiškųjų išteklių pritraukimo ir kompetencijų didinimo priemonės
- E. sveikatos, IPR funkcionalumų plėtra

REGIONINIŲ LIGONINIŲ ATEITIS

Profesionali

Vienodai prieinama visiems regiono gyventojams

Gerai koordinuojama ir efektyviai valdoma

Puikiai ir inovatyviai techniškai aprūpinta

Bendradarbiaujanti su kitomis įstaigomis

Finansiškai stabili ir patraukli darbuotojams

Tokia, kuria tiki ir pasitiki pacientai

**DĖKOJAME UŽ DĖMESĮ IR UŽ JŪSŲ INDĖLĮ
TOBULINANT LIETUVOS SVEIKATOS
SISTEMĄ**

LIETUVOS RESPUBLIKOS
SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA